

บทที่ 4

เปรียบเทียบคำลักษณนามในสมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา กับสมัยรัตนโกสินทร์

เปรียบเทียบที่มาของคำลักษณนาม

สมัยสุโขทัย คำลักษณนามในสมัยสุโขทัยมีที่มาจากคำ 2 ชนิดคือ

1. คำลักษณนามที่มาจากคำนาม แยกออกได้เป็น 2 ประเภท คือ คำลักษณนามที่เข้ากับคำนามใช้ประกอบกับคำนามเท่านั้น ส่วนคำลักษณนามที่ไม่เข้ากับคำนามใช้ประกอบกับคำกริยาและคำกริยา

ตัวอย่าง คำลักษณนามที่เข้ากับคำนาม

- กลีบดอกบัว 5 กลีบ
- หิน 2 หิน

คำลักษณนามที่ไม่เข้ากับคำนาม

- แม่น้ำ 5 แคว
- บึงเหือด สักคายน

2. คำลักษณนามที่มาจากคำกริยาในสมัยสุโขทัยมีเพียง 1 คำ ใช้ประกอบกับคำกริยาเท่านั้นคือ เกล้า

ตัวอย่าง

- เกล้าผม 5 เกล้า

สมัยอยุธยา คำสัทนามในสมัยอยุธยาที่มีที่มาจากคำ 2 ชัดเหมือนสมัย

สุโขทัยคือ

1. คำสัทนามที่มาจากคำนาม แยกออกได้เป็น 2 ประเภทคือ คำสัทนามที่เข้ากับคำนาม ใช้ประกอบกับคำนามเท่านั้น ส่วนคำสัทนามที่ไม่เข้ากับคำนามใช้ประกอบกับคำนามและคำกริยา เช่นเดียวกับสมัยสุโขทัย

ตัวอย่าง คำสัทนามที่เข้ากับคำนาม

- กระทง 7 กระทง
- ชั้นหมาก 2 ชั้น

คำสัทนามที่ไม่เข้ากับคำนาม

- เจดีย์ 10 องค์
- เลี้ยง 3 เวลา

2. คำสัทนามที่มาจากคำกริยา คำสัทนามที่มาจากคำกริยาในสมัยอยุธยา มีส่วนวนคำมากกว่าสมัยสุโขทัย ใช้ประกอบได้ทั้ง คำนามและคำกริยา ซึ่งไม่เหมือนกับสมัยสุโขทัยที่ใช้ประกอบกับคำกริยาเท่านั้น

ตัวอย่าง คำสัทนามที่มาจากคำกริยาที่ใช้ประกอบกับคำนาม

- แพร่ 3 ม้วน
- หมา 3 กำ

คำสัทนามที่มาจากคำกริยาที่ใช้ประกอบกับคำกริยา

- กินหายใจ 2 กลั้น
- ผิดสิ่ง 3 ผิด

สมัยปัจจุบัน คำสัทนามในสมัยปัจจุบัน พบว่ามีที่มาจากคำ 2 ชนิดเช่นเดียวกับ
สมัย ลูโซทัยและสมัยอยุธยา ดังนี้

1. คำสัทนามที่มาจากคำนาม มีทั้งคำสัทนามที่เข้ากับคำนามที่คำสัทนาม
นั้นประกอบ และคำสัทนามที่ไม่เข้ากับคำนาม คำสัทนามที่เข้ากับคำนามใช้ประกอบกับคำนาม
เท่านั้น ส่วนคำสัทนามที่ไม่เข้ากับคำนามก็ใช้ประกอบได้ทั้งคำนามและคำกริยา เหมือนกับ
สมัยลูโซทัยและสมัยอยุธยา

ตัวอย่าง คำสัทนามที่เข้ากับคำนาม

- ตำบล 2 ตำบล
- เตาไฟฟ้า 5 เตา

คำสัทนามที่ไม่เข้ากับคำนาม

- แม่น้ำ 5 สาย
- กิน 3 มือ

2. คำสัทนามที่มาจากคำกริยา คำสัทนามที่มาจากคำกริยาในสมัยปัจจุบัน
จะใช้ประกอบกับคำนามและคำกริยาเหมือนสมัยอยุธยา แต่ไม่เหมือนกับลูโซทัย ซึ่งใช้
ประกอบกับคำกริยาเท่านั้น

ตัวอย่าง คำสัทนามที่มาจากคำกริยา

- ผ้า 5 พับ
- เดินไป 10 ก้าว

เปรียบเทียบสัทณะการใช้คำสัทนาม

สมัยลูโซทัย คำสัทนามในสมัยลูโซทัยมีที่ใช้ ดังนี้

1. ไขประกอบกับคำนาม คำนามนั้นอาจบอกนามธรรม คือบอกค่าเงินตรา หรือบอกนามธรรมทั่วไป หรือคำนามนั้นอาจบอกรูปธรรม โดยคำนามนั้นหมายถึงสิ่งที่อยู่ลำพัง หรืออยู่ร่วมกัน

ตัวอย่าง คำสัทกณนามที่ไขประกอบกับคำนามที่บอกค่าเงินตรา

- เงิน 3 ชิ้น
- เงิน 5 สลึง

คำสัทกณนามที่ไขประกอบกับคำนามที่หมายถึงสิ่งที่เป็นนามธรรมทั่วไป

- ความผิด 7 ประการ
- บุญ 5 ฝูง

คำสัทกณนามที่ไขประกอบกับคำนามที่หมายถึงสิ่งที่เป็นรูปธรรมที่อยู่ลำพัง

- ขนม 6 ดวง
- นรก 2 ชุม

คำสัทกณนามที่ไขประกอบกับคำนามที่หมายถึงสิ่งที่เป็นรูปธรรมที่อยู่ร่วมกัน

- ข้าว 3 กระเชอ
- น้ำลาย 5 ก้อน

2. ไขประกอบกับคำกริยา คำกริยานั้นอาจบอกสภาพหรือบอกอาการ

ตัวอย่าง คำสัทกณนามที่ไขประกอบกับคำกริยาบอกสภาพ

- กว้าง 4 โยชน์จุตุรัส
- หนัก 1 ชิ้น

คำสัทชนนามที่ใช้ประกอบกับคำกริยาที่บอกอาการ

- เกล้าผม 5 เกล้า

คำสัทชนนามในลุ่มยลู่โยทัยมีจำนวนไม่มาก คำสัทชนนามที่ใช้มากที่สุดคือ อัน ใช้ประกอบกับคำนามได้ไม่จำกัด คืออาจใช้กับคำนามที่เป็นสิ่งมีชีวิตหรือไม่มีชีวิต คำนามที่หมายถึงสิ่งของที่มีขนาดใหญ่หรือเล็ก คำนามที่หมายถึงคน เทวดา ตลอดจนคำนามที่เป็นนามธรรมก็ใช้ อัน เช่น ภูเขา 3 อัน บาป อันหนึ่ง ต้นไม้ 4 อัน เทพยดา 4 อัน

ลุ่มยลู่โยทัย คำสัทชนนามในลุ่มยลู่โยทัยก็มีที่ใช้เหมือนกับลุ่มยลู่โยทัย คือ

1. ใช้ประกอบกับคำนามที่หมายถึงสิ่งที่เป็นนามธรรมและสิ่งที่เป็นรูปธรรม

คำสัทชนนามที่ใช้ประกอบกับคำนามลุ่มยนี้ มีจำนวนมากกว่าลุ่มยลู่โยทัยโดยเฉพาะคำสัทชนนามที่ใช้ประกอบกับคำนามที่บอกค่าเงินตราในลุ่มยลู่โยทัย จะมีเพียง 4 คำ คือ ยั้ง ตำลึง บาท สลึง แต่ลุ่มยลู่โยทัยมีจำนวนคำมากกว่า และยังมีคำที่ยืมมาจากมาตราเงินตราจากต่างประเทศซึ่งในลุ่มยลู่โยทัยจะไม่มี เช่น ตุล เหรียญ หลุย เป็นต้น

ตัวอย่าง คำสัทชนนามที่ใช้ประกอบกับคำนามที่บอกค่าเงินตรา

- เงิน 6 กล่าม

- เงิน 5 ตุล

คำสัทชนนามที่ใช้ประกอบกับคำนามที่หมายถึงสิ่งที่เป็นนามธรรมทั่วไป

- โทษ 2 กระทง

- ความอุบาทว์ 5 ประการ

คำสัทชนนามที่ใช้ประกอบกับคำนามที่หมายถึงสิ่งที่เป็นรูปธรรมที่อยู่สภาพ

- ง่าข้าง 2 ข้าง

- แตร 5 แตร

คำสัทขณนามที่ใช้ประกอบกับคำนามที่หมายถึงสิ่งที่เป็นรูปธรรมที่อยู่รวมกัน

- ข้าว สาร 3 แล้ง
- บาย คี่ 5 สาร บ

2. ใช้ประกอบกับคำกริยา คำสัทขณนามที่ใช้ประกอบกับคำกริยานี้ จะใช้ประกอบกับกริยา 2 ประเภทเหมือนกับสมัยสุโขทัย คือคำกริยาบอกสภาพและคำกริยาบอกอาการ แต่คำสัทขณนามที่มีใช้จะมีมากกว่าสมัยสุโขทัย

ตัวอย่าง คำสัทขณนามที่ใช้ประกอบกับคำกริยาบอกสภาพ

- ยาว 3 สืบ
- ลึก 3 วา

คำสัทขณนามที่ใช้ประกอบกับคำกริยาบอกอาการ

- ค้น 3 ถ่า
- ทวง 3 ครึ่ง

(ดูรายละเอียดที่ตารางเปรียบเทียบ)

สมัยปัจจุบัน คำสัทขณนามในสมัยปัจจุบันมีที่ใช้เช่นเดียวกับสมัยสุโขทัยและสมัย

อยุธยา คือ

1. ใช้ประกอบกับคำนาม 2 ประเภทคือ

ก. ใช้ประกอบกับคำนามที่หมายถึงสิ่งที่เป็นนามธรรม คำนามนี้อาจบอกค่า

เงินตรา หรือเป็นคำนามธรรมทั่วไป

ตัวอย่าง คำสัทขณนามที่ใช้ประกอบกับคำนามที่บอกค่าเงินตรา

- เงิน 3 บาท
- เงิน 6 สลึง

คำศัพท์ชื่อนามที่ใช้ประกอบกับคำนามที่หมายถึงสิ่งที่เป็นนามธรรมทั่วไป

- ความคิด ประการ หนึ่ง
- ความ ทุกข์ ใจ 3 ประการ นี้

ข. ใช้ประกอบกับคำนามที่หมายถึงสิ่งที่เป็นรูปธรรม คำนามนั้นอาจอยู่
ลำพังหรืออยู่ร่วมกัน

ตัวอย่าง คำศัพท์ชื่อนามที่ใช้ประกอบกับคำนามที่หมายถึงสิ่งที่เป็นรูปธรรมที่อยู่ลำพัง

- มะพร้าว 5 ลูก
- กระเบื้อง 3 แผ่น

คำศัพท์ชื่อนามที่ใช้ประกอบกับคำนามที่หมายถึงสิ่งที่เป็นรูปธรรมที่อยู่ร่วมกัน

- ผัก บุ้ง 2 กำ
- ขยະ 2 กอง

2. ใช้ประกอบกับคำกริยา 2 ประเภท เหมือนกับสมัยสุโขทัยและสมัยอยุธยา

คือ

ก. ใช้ประกอบกับคำกริยาบอกสภาพ

ตัวอย่าง คำศัพท์ชื่อนามที่ใช้ประกอบกับคำกริยาบอกสภาพ

- กว้าง 3 เมตร
- สูง 12 ฟุต

ข. ใช้ประกอบกับคำกริยาบอกอาการ

ตัวอย่าง คำศัพท์ชื่อนามที่ใช้ประกอบกับคำกริยาบอกอาการ

- พูด 5 ครั้ง
- เดิน 6 ก้าว

(ดูรายละเอียดที่ตารางเปรียบเทียบ)

เปรียบเทียบลักษณะการปรากฏร่วมกับคำนามและคำกริยา

ลุ่มย์ลูโซทัย ลักษณะการปรากฏร่วมกับคำนาม คำลักษณนามในลุ่มย์นี้จะมีลักษณะการปรากฏร่วมกับคำนามได้ 3 ลักษณะคือ

1. คำลักษณนามคำหนึ่งปรากฏร่วมกับคำนามคำหนึ่ง
  - ชื่อ 2 ชื่อ
  - ตุ้ม 3 ตุ้ม
2. คำลักษณนามคำหนึ่งปรากฏร่วมกับคำนามหลายคำ

ตัวอย่าง คน

- คน 2 คน
  - เทพธิดา 1 คน
  - พระจุลโลกบาล 4 คน
3. คำลักษณนามหลายคำปรากฏร่วมกับคำนามเดียวกัน

ตัวอย่าง ตู้ ใบ สูง ลูก ปรากฏร่วมกับคำนาม กลอง

- กลอง 1 ตู้
- กลอง 2 ใบ
- กลอง 3 สูง
- กลอง 1 ลูก

ส่วนลักษณะการปรากฏร่วมกับคำกริยาก็จะปรากฏได้ 3 ลักษณะดังนี้คือ

1. คำลักษณนามคำหนึ่งปรากฏร่วมกับคำกริยาคำหนึ่ง

ตัวอย่าง

- หนัก 5 ขี้
- เงา ออกจากตัวเรา ได้ 7 นิ้ว กึ่ง

2. คำสัทนามคำหนึ่งปรากฏร่วมกับคำกริยาหลายคำ

ตัวอย่าง ครั้ง

- ตาย 1 ครั้ง
- เป็น 1 ครั้ง
- ไล่หลายครั้ง หลายหน

3. คำสัทนามหลายคำปรากฏร่วมกับคำกริยาเดียวกัน

ตัวอย่าง โยชน์ คอก ปรากฏร่วมกับคำกริยา ยาว

- ยาว 100 โยชน์
- ยาว 10 คอก

สมัยอยุธยา คำสัทนามในสมัยอยุธยาที่ปรากฏร่วมกับคำนามได้ 3 สัทนามและปรากฏร่วมกับคำกริยาได้ 3 สัทนาม เช่นเดียวกับสมัยสุโขทัย

ตัวอย่าง คำสัทนามคำหนึ่งปรากฏร่วมกับคำนามคำหนึ่ง

- ฎี 1 ฎี
- ตลาด 2 ตลาด

คำสัทนามคำหนึ่งปรากฏร่วมกับคำนามหลายคำ

เข็ด

- ตาย 3 เข็ด
- สักหลาย 9 เข็ด

คำสัทนามหลายคำปรากฏร่วมกับคำนามเดียวกัน

กิ่ง ย่าง ท่อน ชัน ปรากฏร่วมกับคำนาม งาข้าง

- งา ย่าง 3 กิ่ง
- งา ย่าง 2 ข้าง
- งา ย่าง 6 ท่อน
- งา ย่าง 2 ฮัน

คำสัทชนนามคำหนึ่งปรากฏร่วมกับคำกริยาคำหนึ่ง

- สิ่ง เงิน 3 งวด
- กลืน หายใจ 2 กลืน

คำสัทชนนามคำหนึ่งปรากฏร่วมกับคำกริยาหลายคำ

ลา

- ติ กลอง มโหระทึก 3 ลา
- โห ขึ้น 3 ลา
- ปรับ ไหม 3 ลา

คำสัทชนนามหลายคำปรากฏร่วมกับคำกริยาเดียวกัน

ครั้ง นิด ปรากฏร่วมกับคำกริยา เจรจา

- เจร จา 3 ครั้ง
- เจร จา 3 นิด

สมัยปัจจุบัน คำสัทชนนามในสมัยปัจจุบันมีลักษณะการปรากฏร่วมกับคำนามได้

3 ลักษณะเหมือนกับสมัยสุโขทัยและสมัยอยุธยาดังนี้

1. คำสัทชนนามคำหนึ่งปรากฏร่วมกับคำนามคำหนึ่ง

ตัวอย่าง

- สะ พาน 3 สะพาน
- ฉิว ฉิว 5 ฉิว

2. คำลักษณนามคำหนึ่งปรากฏร่วมกับคำนามหลายคำ

ตัวอย่าง ตัว

- หมา 1 ตัว
- โต๊ะ 3 ตัว
- ก๊วย 5 ตัว
- ห่าน 50 ตัว

ใบ

- หม้อ 1 ใบ
- ใบไม้ 3 ใบ
- ถุง 1 ใบ
- จาน 3 ใบ

3. คำลักษณนามหลายคำปรากฏร่วมกับคำนามเดียวกัน

ตัวอย่าง มัด ท่อน สำ ปรากฏร่วมกับคำนาม อ้อย

- อ้อย 10 มัด
- อ้อย 2 ท่อน
- อ้อย 3 สำ

แผ่น ม้วน สั่ง ปรากฏร่วมกับคำนาม กระดาษ

- กระดาษ 10 แผ่น
- กระดาษ 5 ม้วน
- กระดาษ 3 สั่ง

ส่วนคำลักษณนามที่ปรากฏร่วมกับคำกริยาในสมัยปัจจุบันก็มีการปรากฏได้ 3 ลักษณะ

เหมือนกับสมัยสุโขทัยและสมัยอยุธยา คือ

1. คำสัทขณนามคำหนึ่งปรากฏร่วมกับคำกริยาคำหนึ่ง

ตัวอย่าง

- เดินไป 10 ก้าว
- นอน 3 ตื่น

2. คำสัทขณนามคำหนึ่งปรากฏร่วมกับคำกริยาหลายคำ

ตัวอย่าง ศ

- ชก 3 ตี
- ตี 3 ตี
- เตะ 5 ตี

วา

- กว้าง 5 วา
- ยาว 10 วา

3. คำสัทขณนามหลายคำปรากฏร่วมกับคำกริยาเดียวกัน

ตัวอย่าง ครั้ง หน ปรากฏร่วมกับคำกริยา พุด

- พุด 10 ครั้ง
- พุด 10 หน

เวลา นือ ครั้ง หน ปรากฏร่วมกับคำกริยา กิน

- กิน 3 เวลา
- กิน 5 นือ
- กิน 2 ครั้ง
- กิน 3 หน

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบการปรากฏร่วมกับคำนาม

		สุโขทัย	อยุธยา	ปัจจุบัน
	คำลักษณนาม	คำนาม	คำนาม	คำนาม
คำลักษณนามที่ใช้ประกอบกับคำนาม ที่บอกค่าเงินตรา	กล้า	-	เงิน	-
	กล้าม	-	เงิน	-
	อั่ง	เงิน	เงิน	-
	ตุล	-	เงิน	-
	ตำลึง	เงิน	เงิน	-
	บาท	คำ	เงิน	เงิน
	ไพ	-	เงิน	-
	เฟื้อง	-	เงิน	-
	สลึง	คำ	เงิน	เงิน
	หลุย	-	เงิน	-
	เหรียญ	-	เงิน	-
คำลักษณนามที่ใช้ประกอบกับคำนาม- ธรรมทั่วไป	กระตาง	-	โทษ	โทษ
	กัลป	เวลา	-	-
	คาบ	กาล	สมัย	-
	จำพวก	การปฏิสนธิ	-	-

	คู่ไทย	อยุธยา	ปัจจุบัน
คำศัพท์	คำนาม	คำนาม	คำนาม
ประการ	ความลุ่ม ความมืด ศีลธรรม ทศพิธราช- ธรรม บาป มิชฌาภิกขุ ศีล	-	ความคิด ความทุกข์ใจ ลุ่มปัญญา
ฝูง	บุญ	-	-
ฝ่าย	บุญ บาป	-	-
สิ่ง	ฉาน	-	-
สถาน	-	โทษ	โทษ
อื่น	การปฏิสนธิ ความกังวล	-	-

		ลูโยทัย	เอุรยา	ปลงบัน
	คำศัพท์นาม	คำนาม	คำนาม	คำนาม
		ชีวิต บาป ศีล เหตุ		
คำศัพท์นามที่ไปประกอบกับคำนาม ที่หมายถึงสิ่งที่อยู่ล่าง	กระบอก	-	กระบอก ไม้ไผ่ ยื่นปีน ตะไป ปีน	กระบอก ไม้ไผ่ ย้าวหลาม ปีน
	เกวียน	เกวียน	-	-
	กระแล่	ศิ่วร	-	ย้าว
	ก้อน	แก้ว ก้อนเล็ก	-	กรวด สับ หิน
	กระทง	-	กระทง	กระทง
	กระลุ่ม	-	กระลุ่ม	-

	คู่โขนไทย	เอมูรยา	บัลลูน
คำศัพท์ขนานนาม	คำนาม	คำนาม	คำนาม
กษัตริย์	-	กษัตริย์	-
กิ่ง	-	กิ่งไม้ งาช้าง	กิ่งไม้ งาช้าง
กลีบ	กลีบดอกไม้ม	กลีบดอกไม้ม	กลีบดอกไม้ม กลีบส้ม
ฉวิ	-	ฉวิ	-
ชั้น	-	ชั้นหมาก	-
ข้าง	-	ข้างถนน คู่ความ งาช้าง มือ เอว	คู่ความ งาช้าง ถุงเท้า ถุงมือ มือ รองเท้า
อุม	นรก	-	นรก

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

	คู่ไทย	อยุธยา	ปัจจุบัน
คำลักษณะนาม	คำนาม	คำนาม	คำนาม
เขา	-	ภูเขา	-
คน	คน เทพธิดา พระจตุโลก บาล	คน	คน
ต้นไม้	กลดขุ่มคล้าย	กั้นชิง กล้องล่สัต กล้องล่อง ขลุ่ย ฉัตร ช่อ รง ร่มปลิก สัปปะทอน	ฉัตร จักร ข้อน ช่อ รถ ร่ม ล้อม
คิ่ง	-	ปากน้ำ	คิ่งน้ำ
คำ	-	หมาก	หมาก คำพูด

	คำศัพท์	คำไทย	อายุรยา	ปัจจุบัน
	คำศัพท์	คำนาม	คำนาม	คำนาม
	ครรรณ	รูปชีวิต	-	-
	คลอง	-	คลอง	คลอง
	แคร่	-	แคร่	แคร่
	ค้าย	-	ค้าย	ค้าย
	ฉบับ	-	พระราช สาส์น กฎหมาย	สิ่งพิมพ์ ทุกชนิดเช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร กฎหมาย ฯลฯ
	ช่าง	-	ช่าง	-
	ชั้น	พรหม กำแพงแก้ว ฟ้า	อภิรม ฉัตร บัตร ระไบ	ชั้นเรียน ชั้นวางของ

	คำศัพท์	อักษรย่อ	อักษรย่อ
คำศัพท์	คำ	คำ	คำ
		เงิน	เงิน
		ลือ	ลือ
		ตื้น	ตื้น
		พาน	พาน
เขือก	-	ข้าง	ข้าง
ข่าม	-	ข่าม	-
ชื้อ	ชื้อ	ชื้อ	ชื้อ
ดาว	-	ดาว	ดาวบนฟ้า ของตำรวจ
ต๋าน	กำแพง แผ่นดิน	พระกรรม	ฝ่าผนัง
ตวง	พระจันทร์ พระอาทิตย์ กงจักรแก้ว แก้ว ขนม ประอบแก้ว	แหวน ตรา พระอาทิตย์	พระจันทร์ พระอาทิตย์ ดาว กลาก หลอดไฟ แล้ตมปี

	1. สู่โหทัย	อยุธยา	ปัจจุบัน
คำศัพท์ชื่อนาม	คำนาม	คำนาม	คำนาม
	ไช่ ฉัตร สังข์ พิน ใจ ดาว พานเทศ ถั่วโคม ตะเลิง ทองเหลือง เสียมทอง น้ำเต้า ฆ้อง		
ดอก	ดอกไม้	ดอกไม้	ดอกไม้
ตลาด	-	กตูด ดาว ตลาด	ตลาด
ตรา	-	ตราผ้า	ตราทุกชนิด ที่เป็นเครื่อง หมายการค้า

	ลู่โอยัย	เออยุธยา	ปัจจุบัน
คำศัพท์ชื่อนาม	คำนาม	คำนาม	คำนาม
ตน	เปรต อสูร (ยักษ์) พระจตุโลก บาล เทพยดา พรหม	กษัตริย์ พระสังฆ	เปรต อสูร (ยักษ์) ฤาษี
ตัว	สัตว์	สัตว์ ลมอ เรือ ตัวหนังตะลุง หุ่น เสื่อ	สัตว์ ตัวหนังตะลุง ตัวละคร หุ่น เสื่อ ก๊อป โต๊ะ, เก้าอี้ อักษร
ตุ้ม	ตุ้ม	-	-
ตา	-	ตา	ตา

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

	ลู่โยทัย	อยุธยา	ปลลจุบัน
คำลักษณนาม	คำนาม	คำนาม	คำนาม
ต่าง	-	ต่างบรรทุก ของ	ต่างบรรทุก ของ
ตึน	ตึน	ตึน	ตึน
ตึก	-	ตึก	ตึก
เตา	-	เตา	เตา
แตง	-	แตง	แตง
ต้น	ต้นไม้	ต้นไม้ เล่า	ต้นไม้ เล่า
โต๊ะ	-	โต๊ะ	-
ไตร	-	สิวร ผ้าไตร	ผ้าไตร
ตำบล	-	เมือง	ตำบล
ตุง	-	ตุง	ตุง

	คำสัทนาม	คำไทย	อักษรยา	ปัจจุบัน
	คำสัทนาม	คำนาม	คำนาม	คำนาม
	แถบ	-	แพร	ผ้า
	แถว	แม่น้ำ	สถานที่บ้าน	แถวทหาร แถวนักเรียน
	ถ้วย	-	ถ้วย	-
	ทัพ	-	ทัพ	ทัพ
	ท่อน	อ้อย	เพลา หยวกกล้วย งาช้าง	อ้อย หยวกกล้วย ไม้
	แท่ง	-	หมึก	ดินสอ ยางลบ
	ทับ	-	ทับ	-
	ท่า	-	ท่าเรือ	ท่าเรือ ท่าหน้า ท่ารถ

ศูนย์วิทยารักษากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

	ลู่ไยไย	อยุธยา	ปัจจุปัน
คำศัพท์นาม	คำนาม	คำนาม	คำนาม
ทาง	หนทาง	หนทาง	ทาง
ทรีป	ทรีป	ทรีป	ทรีป
ทึค	ทึค	ทึค	ทึค
เท้า	-	เท้า	เท้า
นาง	นางผู้หญิง	นางผู้หญิง	ผู้หญิง
นัต	-	กระสุนปืน	กระสุนปืน
นาย	-	นายประตู่ ทู่ต่ามูทต คนไ้	นายทหาร ตำรวจ พลเรือน
นัว	-	นัวมือ	นัวมือ
บ้าน	-	บ้าน	บ้าน
บั้งหัด	-	ฮักษร	ฮักษร

	ผู้ไทย	อยุธยา	ปัจจุบัน
คำลักษณะนาม	คำนาม	คำนาม	คำนาม
ใบ (ระบาย)	-	ระบาย	-
ใบ	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้
	กลอง	ตู้	หม้อข้าว
		หม้อข้าว	กลอง
		กล่อม	สูง
		จอก	จาน
		หนังสือคำ	ข่าม
		ร้อง	
		กลอง	พิบ
		หม้อ	กระโถน
		กระทะ	ถ้วย
			ถาด
		สังข์	ธนบัตร
		กระดุม	บัตร
		กะบะ	กระเป๋าสื่อ
		กระสุน	
		สูง	
		จาน	
		พิบ	
		กระโถน	

	คู่โศกภัย	อยุธยา	ปัจจุบัน
คำลักษณะนาม	คำนาม	คำนาม	คำนาม
ประตู่	ประตู่	ประตู่	ประตู่
ปล้อง	-	ไม้ไผ่	ไม้ไผ่
ป่า	ป่า	-	ป่า
ปาก	-	ปืนศิลา ปากนก	ปาก แห อวน
ปีก	-	ปีกนก	ปีก
เปล	-	เปล	เปล
ผ้า	ผ้า ดกากะเป็ย	ผ้า กระแฉ่ง ผ้า รองพระลึง เสื้อ ผ้าห่ม พรม เสื้อ	ผ้า ผ้า เสื้อ ผ้าห่ม พรม สับง อังสะ

	ลู่โศทัย	อยุธยา	ปัจจุบัน
คำสักขณนาม	คำนาม	คำนาม	คำนาม
แผ่น	ศิลา	ศิลา	กระเบื้อง
	หินดาด	เงิน	ทองคำเปลว
แผ่นดิน	กระฉก	ทองคำเปลว	แผ่นที่
	ทองคำเปลว	แผ่นที่	กระตาศ
	แผ่นที่	กระตาศ	
	ลูกตง		
แผ่นดิน	แผ่นดิน	-	-
แพ	-	แพ	แพ
พระองค์	กษัตริย์	กษัตริย์	กษัตริย์
	พระสงฆ์	พระสงฆ์	พระพุทธรเจ้า
	พระมหา: ธาตุ	พระพุทธรูป	เจ้านาย
	พระเจดีย์	พระพุทธรเจ้า	
พระธรรมอันธ	-	เทพบุตร	
	-	พระไตรปิฎก	พระไตรปิฎก
ไพร่	-	ไพร่	-

	คำสัทนาม	คำสัทนาม	คำสัทนาม	คำสัทนาม
	เพื่อน	เพื่อนใจ	-	-
	พระญา	พระญา	-	-
	ฟาก	-	ฟากตะวันออก ฟากตะวันตก	ฟากทาง
	ฟากหุ้ง	-	หุ้ง	-
	ม้า	-	ม้า	-
	เมล็ด	ข้าว	-	เมล็ดพืช
	เม็ด		พลอย กระดุม	เพชร พลอย กระดุม
	มือ	มือ	มือ	มือ
	มูม	มูม	มูม	มูม
	เมือง	เมือง	เมือง	เมือง

	สุริยคติ	อยุธยา	ปัจจุบัน
คำศัพท์ขอม	คำนาม	คำนาม	คำนาม
ยอด	ภูเขา	นอระมادت	ยอดเขา ยอดทึบ-ผึก
ระทา	-	ระทา	-
ราง	-	ร่อง	กิลพาทย์ รางน้ำ
รูป	-	พระสังฆ	พระสังฆ รูปภาพ
รถ	-	รถ	รถ
ร่อง	-	ร่องน้ำ	ร่องน้ำ แปลงปลูกผัก ร่องกระดาน
แรด	-	แรด	-
สิ้น	-	เสียมชิลบ เบา	สิ้น

	สุโขทัย	อยุธยา	ปัจจุบัน
คำลักษณะนาม	คำนาม	คำนาม	คำนาม
ลูก	บาตร ผลไม้ ขนม หม้อ สังข์ กลอง ตุ้ม ไห พระมหาธาตุ	กระลูน	บาตร กระลูน ผลไม้ หม้อ กลอง ตุ้ม ไห ฟุตบอล
เล่ม	-	รถ เกียน กระบี่ ทวน หอก ฉัตรปลายปืน เกวียน พัด	เกวียน เกียน กระบี่ ทวน หอก มีด หนังสือ เข็ม
ลำ	ไม้ ลำภา	หวาย อ้อย เรือ	หวาย อ้อย เรือ ไม้ไผ่

	สุโขทัย	อยุธยา	ปัจจุบัน
คำลักษณนาม	คำนาม	คำนาม	คำนาม
ล้ากล้อง	-	ปิ่น	ปิ่น
วง	-	แหวน	แหวน ยางหนึ่งสี่ก
ศิระษะ	-	ศิระษะ	ศิระษะ
ลัระ	ลัระ	ลัระ	ลัระ
ลำย	-	ประจำ ลำยไหม เข็มขัด กตุต	แม่น้ำ เข็มขัด ลำยลัระ
สิ่ง	สัตว์ ดอกไม้ ต้นไม้ อสุรกาย ลม มนุษย์ ศิลา	ขนม สิ่งของ	สิ่งของ

	สุโขทัย	อยุธยา	ปัจจุบัน
คำลักษณนาม	คำนาม	คำนาม	คำนาม
	หญ้า ลูกไม้ ผ้า แก้ว		
เส้น	ผม	กำไล	ผม
	โลมาพระ เนตร	ต้าย	หมวด
	ชน	หญ้า	เครา
	หมวด		ชน
	เครา		ชนตา
			สายสร้อย
			ต้าย
			เชือก
สายยู	-	สายยู	สายยู
๒๕	-	๒๕	๒๕
เล่า	-	เล่า	เล่า
หาง	-	หางนกยูง	หางนก หางสัตว์

	สุโขทัย	อยุธยา	ปัจจุบัน
คำสังคณนาม	คำนาม	คำนาม	คำนาม
ห้อง	-	เรือน โรง	ห้อง
แห่ง	ภูมิ นรก สถานที่	สถานที่ สิ่งของ หอรบ	สถานที่
หลัง	-	โรง เรือน โบสถ์	บ้าน โบสถ์ ภูมิ มุ้ง เขียนโน
หัว	หัว	-	หัว ขนมจีน มัน เผือก
พิบ	-	พิบ	พิบ
หอรบ	-	หอรบ	-
ช	-	ช	ช

	อุทัย	อยุธยา	บัลลูน
คำศัพท์นาม	คำนาม	คำนาม	คำนาม
หัวเมือง	-	หัวเมือง	-
เหมือง	-	เหมือง	เหมือง
หลุม	-	หลุม	หลุม
องค์	กษัตริย์ พระพุทธเจ้าเจดีย์ พระมหาเถรมหาปราสาท	กษัตริย์ เทพารักษ์ พระสังข์ พระอรหันต์ พระธำมรงค์	กษัตริย์ พระพุทธรูป เจ้านาย
อัน	ภูมิ พรหม โยนิ ใจ นรก หนาม ภูเขา	กระออมเงิน กอบแจ คลัง วิมาน บัตร หมี แคร่	ไม้เท้า หมี แคร่ งาช้าง ซี่ กิ่งไม้ กบเหลา ดินล่อ

	ลู่โขทัย	อยุธยา	ปัจจุบัน
คำลักษณนาม	คำนาม	คำนาม	คำนาม
	เกวียน	งาช้าง	
	จักรวาทิ	หงส์ต้ว	ไม้บรรทัด
	ลม	ทำนบ	ตะหลิว
	สระ	ไม้เท้า	ทัพพี
	แม่น้ำ		ขนม
	สถานที่		กลอนประตุ
	เสียด		
	รูปชีวิต		
	มือ		
	ดิน		
	แผ่นดิน		
	กงจักรแก้ว		
	สร้อยมุกตา		
	เดือน		
	(พระจันทร์)		
	แก้วแหวน		
	เงินทอง		
	พระอาทิตย์		
	โรงช้าง		
	แก้ว		
	ประกอบแก้ว		
	อาราม		
	วิหาร		

	คำลักษณะนาม	คู่โศกไทย คำนาม ✓	อยุธยา คำนาม	ปัจจุบัน คำนาม
		ป่า อุทยาน แผ่นดินล่าแก้ว งาข้าง พิณ สังข์ กลอง ี่ คำลา อัมมาสัน มวยผม รัลมี ทนทาง ทิฆมณแก้ว ประทีป ฤๅ จารึก นคร (เมือง) กิ่งไม้ พระมหาธาตุ ล้มปติ ต้าหนัก ผัว เข็ดหน้า		

	คำศัพท์	สุโขทัย	อยุธยา	ปัจจุบัน
		คำนาม	คำนาม	คำนาม
คำศัพท์ที่ไปประกอบคำนาม ที่หมายถึงสิ่งที่อยู่ร่วมกัน	กระบุง	-	ข้าวเปลือก	สิ่งของที่ กองไว้เช่น ข้าวเปลือก ข้าวสาร
	กอง	-	ข้าว กองทัพ	ข้าว ดิน กองทัพ ทวย แกลบ
	กำ	-	ข้าวกล้า หมัก	พืชผักที่กำ
	กระเชอ	ข้าว	-	-
	กลออม	น้ำ	-	-
	ก้อน	น้ำลาย	มูลดิน	น้ำตาล
		น้ำผึ้ง		ขนม ดินน้ำมัน ดินเหนียว

	ลู่โอย่	อบูรยา	ปัจจุบัน
คำสัักขณนาม	ค่านาม	ค่านาม	ค่านาม
กอ	บัว	-	กอดอกไม้ กอไผ่ กออ้อย
เกเรียน	ข้าว	ข้าวสาร เกลือ ข้าวเปลือก	ข้าว
ขวต	-	เหล้า หม้าฝรั่ง ดินตรอม	น้ำ เหล้า หมัก น้ำฮัตลม
เข็ด	-	สักหลาด ด้าย	ด้าย
คณะ	-	พระสงฆ์	พระสงฆ์ นักแสดง นักเรียน
คนโท (คนที)	-	น้ำอบ น้ำดอกไม้ น้ำ	น้ำ

	สุโขทัย	อยุธยา	ปัจจุบัน
คำลักษณนาม	คำนาม	คำนาม	คำนาม
เครื่อง	-	กล้วย	กล้วย
คร่าว	-	ครอบคร่าว	
ถู่	กลอง	ข้าง ม้า เขี้ยว คน ปีกกลองชนะ เครื่องลู่่ง เสียด พาน ปิ่น	สิ่งของที่เป็น ถู่ ถุงเท้า รองเท้า ถุงมือ
ครอก (ค่อง)	สัตว์เตร- จาน	ไย	สัตว์
สืบ	-	พลุ	พลุ
จำพวก	โยน สัตว์ เปรต คน	-	สัตว์ ดอกไม้

	ลูโซทัย	เอยูรยา	ปัจจุบัน
คำศัพท์ชื่อนาม	คำนาม	คำนาม	คำนาม
ชื่อง	-	ถ้ายชาม	บุหรี
ตะบะ	-	ลูกจันทร์ ดอกจันทร์ กานพลู พลู	-
ตลับ	-	พวง ปรอย	แป้งทาหน้า ยาหม่อง
ตุ้ม	-	ลูรา	น้ำ
เต้า	-	น้ำดอกไม้	-
ถัง	-	เหล้า ดิน	เหล้า น้ำ
เถา	-	กระทะ	ปืนโต เถาว์ลย์
ถอด	-	ด้าย	-

	คู่โหทัย	อยุธยา	ปัจจุบัน
คำลักษณะนาม	คำนาม	คำนาม	คำนาม
ทะลาย	- บ	มะพร้าว หมาก	มะพร้าว หมาก
ทะนาน	ข้าวสาร	ข้าวสาร เหล้า ข้าวเปลือก	ข้าว
ประการ	แก้ว	-	-
ฝ้าย	-	พระสังข์ อำมาตย์ โอบการณา	คน
ฝูง	เปรต สัตว์ พระรัลสี ผ้า แก้วแหวน เงินทอง	-	สัตว์ คน
โพง	-	เหล้า	-

	สุโขทัย	อยุธยา	ปัจจุบัน
คำลักษณะนาม	คำนาม	คำนาม	คำนาม
พับ	-	ผ้ากาส่า แพร สักหลาด	ผ้า
เพนียง	-	เหล็ก	-
พ่อน	-	ข้าว	ข้าว กระต๊าก หญ้า
ภาง	-	เหล็ก	-
ภาค	ศิระ	ทรัพย์มรดก	ภาคเรียน
ไม้	-	แพร	ผ้า
มัด	-	หอมมัด	สิ่งของที่มีดไว้ เข็น ฝัก หญ้า

	คู่โยทีย	อยุธยา	ปัจจุบัน
คำศัพท์	คำนาม	คำนาม	คำนาม
ม้วน	-	แพร กระต่ายแพร	ผ้า กระต่าย ฟิล์ม
รื้อ	-	รื้อกระบวน	รื้อกระบวน
โรง	-	ห้องตะลุง รำ โขน หุ่น ละคร	ละคร
เรือน	-	ราชบุตร	-
สิ่ง	-	บาเส้น บาแดง	สิ่งของที่ใส่สิ่ง เช่น กระต่าย ดินสอ ขวดยา ฯลฯ
แล้ง	-	ข้าวสาร ข้าวเหนียว	-

	ลูโยทัย	เอบุรยา	บัลลูน
คำลักษณะนาม	คำนาม	คำนาม	คำนาม
สำหรับ	-	งาข้าง	-
วง	-	พิณฑาทย์	ดนตรี พิณฑาทย์
ส่วน	ข้าวเปลือก	พริก ทรัพย์สินของ สินไหม	ของที่แบ่ง เป็นส่วน
ส่วนกิ่ง	-	ทรัพย์สิน	-
สำหรับ	สังข์ ไตรศิวร	ผ้า ทูตานุทูต บายศรี ปีซาทย์ โคม กลองมลายู	ผ้า สำหรับกับข้าว
หัว	-	ผ้า	ขนมสี่
ห่อ	-	ธาตุ เส้น	ของที่ห่อไว้ เส้น

	คู่โอบกั๊ย	อัยรยา	ป็ลลุปัน
คำสัักษณนาม	ค่านาม	ค่านาม	ค่านาม
		เขยิวตาม พูน	ขนม ผ้า ฯลฯ
ไทย	-	เหล่า	เหล่า น้ำ น้ำปลา ปลาร้า
หาบ	-	เหล่า ดินประสิว ตึบุก ตึฝั่ง ปานใบ ข้าว	ของที่ใส่หาบ เข็น ข้าว ผัก เกลือ ฯลฯ
หมี่	คน ยมบาล ดอกบัวหลวง	คน	คน
หยาด	น้ำ เนื้อ	-	น้ำค้ำจ

		สุโยทัย	อบูรยา	ปัจจุบัน
	คำศัพท์ชื่อนาม	คำกริยา	คำกริยา	คำกริยา
	หยุด	น้ำ	-	น้ำ
คำศัพท์ชื่อนามที่ใช้ประกอบกับคำกริยา บอกสภาพ	สืบ	-	ยาว	กว้าง ยาว สูง
	ซ่ง	หนัก	หนัก	หนัก
	ฉิว	สูง	กว้าง โต	กว้าง ยาว สูง
	ฉิวกิ่ง	ออก	-	-
	บาท	-	หนัก	หนัก
	โยชน์	กว้าง ยาว ลึก	-	ไกล ยาว
	โยชน์จตุรัส	กว้าง	-	-

	คำศัพท์	คำไทย	อยุธยา	ปัจจุบัน
	คำศัพท์	คำกริยา	คำกริยา	คำกริยา
	กว้าง	กว้าง หนา	ยาว ลึก สูง กว้าง	กว้าง ยาว
	คอก	ยาว หนา	ยาว สูง	กว้าง ยาว สูง
	อ้อม	-	ใหญ่	ใหญ่
	องคุลี	-	ใหญ่	-
คำศัพท์ตามที่ใช้ประกอบกับคำกริยา บอกอาการ	กลั้น	-	กลั้นหายใจ	-
	เกล้า	เกล้าผม	-	เกล้าผม
	ครวญ	-	ครวญเหวใจ	-
	คาบ	คาบ เหือด กิน	ทิ่ม ตรวจ พบ	ทำงาน เรียน

	คู่โยทัย	อยุธยา	ปัจจุบัน
คำศัพท์	คำกริยา	คำกริยา	คำกริยา
	ท่า ราก ทับ ชั้น ลง ลูก แมสบ เรื่อง ตาย เป็น กวาด ร้อง น้ำ ล่สัด เสพเมตุน อบ		
ครา	ค้น ท่า ชั้น ลง ยัด		

ศูนย์วิทยุตำรวจนครบาล
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

	ลู่โยทัย	อยุธยา	ปัจจุบัน
คำศัพท์	คำกริยา	คำกริยา	คำกริยา
ครึ่ง	ตาย เป็น โล้	เจรจา เป็นศึก ไหว คำรับ ทูล ทวง อพยบ	คำกริยาบอก อาการ ทุกคำเช่น กิน ตี ทำ พูด ฯลฯ
จวด	-	สั่ง	สั่ง
ถ้ำ	-	กิน รับ ทำ เอา ให้ไหม (ปรับ)	-
ที	-	ตี ทวน บังคับ ขัด	ตี ตบ

	คู่โยทัย	อบูรยา	ปัจจุปัน
คำศัพท์ชื่อนาม	คำกริยา	คำกริยา	คำกริยา
นัต	-	นัตหมาย	-
ฉัต	-	ฉัต	ผลัต
ฉือ	-	ยีนยั้น	กิน
ยก	-	เล่นระบำ เดี่ยว ทวน	ชกมวย เขียน
รอบ	ประทักอิด โล	เวียน พัน	วิ่ง เดิน คลาน กิน พัน หมุน
รอย	-	โก	เขื่อน
ลา	-	ตี ให้ ปรับ	ให้

	ผู้โยกย้าย	อายุรยา	ปัจจุบัน
คำสักขณนาม	คำกริยา	คำกริยา	คำกริยา
	หน	กราบถวายบังคม ทรงศีล ถวายบังคม ยืนยันท้อยคำ เพียร ต ชบ	ต พูด กิน กราบไหว้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย